

F. t. l. vedr. seminarier

Lovforslag nr. L 124. Fremsat den 29. november 1988 af undervisnings- og forskningsministeren
(Bertel Haarder)

Forslag

til

Lov om sammenlægning og nedlæggelse af seminarier

§ 1. Undervisningsministeren bemyndiges til at gennemføre følgende plan for sammenlægning og nedlæggelse af seminarier:

1. Frederiksberg Seminarium nedlægges.
2. Dansk Fritidshjemsseminarium sammenlægges med Seminariet for Fritidspædagog i dettes bygninger.
3. Montessori-Seminariet sammenlægges med Københavns Børnehaveseminarium i dettes bygninger.
4. Holte Børnehaveseminarium sammenlægges med Hillerød Børnehaveseminarium i dettes bygninger.
5. Haslev Seminarium sammenlægges med Vordingborg Statsseminarium i dettes bygninger.
6. Tønder Statsseminarium nedlægges.
7. Ribe Statsseminarium sammenlægges med Esbjerg Seminarium i dettes bygninger. Driften af statsseminariets HF-kursus overtages dog af Ribe Amtskommune.
8. Kolding Seminarium sammenlægges med Haderslev Statsseminarium i dettes bygninger.
9. Herning Seminariums læreruddannelse afvikles.
10. Århus Børnehaveseminarium nedlægges.

§ 2. Ved sammenlægning efter § 1 af to private seminarier optages der forhandling mellem institutionernes bestyrelser om de nærmere vilkår for sammenlægningen. Kan der ikke opnås enighed om vilkårene, fastsættes de af undervisningsministeren.

Stk. 2. Ved sammenlægning efter § 1 af et statsseminarium og et privat seminarium fastsætter undervisningsministeren de nærmere vilkår for sammenlægningen efter forslag fra institutionernes ledelse.

§ 3. Tjenestemandsansatte lærere ved et statsseminarium, der nedlægges eller sammenlægges med et privat seminarium i medfør af § 1, kan, hvis de overgår til beskæftigelse ved et privat seminarium, vælge at bevare deres ansættelsesforhold som statstjenestemand, så længe de er beskæftiget ved det private seminarium.

Stk. 2. En tjenestemand, som vælger at oprettholde sit ansættelsesforhold som statstjenestemand i henhold til stk. 1, har herefter ikke krav på ventepenge, rådighedsløn eller pension som følge af, at statsseminariet er nedlagt eller sammenlagt med et privat seminarium.

§ 4. Loven træder i kraft dagen efter bekendtgørelsen i Lovtidende og har virkning fra den 1. august 1989, jf. dog stk. 2 og 3.

Stk. 2. Seminarier, der nedlægges eller sammenlægges med andre seminarier i medfør af § 1, optager ikke nye studerende til læreruddannelsen eller til børnehave- og fritidspædagoguddannelserne i 1989 og følgende år.

Stk. 3. Planen efter § 1 søges i øvrigt gennemført således, at uddannelsesvirksomheden ved de seminarier, der nedlægges eller sammenlægges med andre seminarier, kan være fuldt afviklet senest i 1992.

§ 5. Undervisningsministeren kan ophæve:

- 1) Lov nr. 126 af 12. marts 1918 om oprettelse af et statsseminarium for kvinder m.m.
- 2) Lov nr. 424 af 30. juni 1920 om oprettelse af 2 statsseminarier i de sønderjydske landsdele.
- 3) Lov nr. 152 af 23. marts 1948 om omdannelse af Ribe Statsseminarium til fællesseminarium for mænd og kvinder.

Bemærkninger til lovforslaget

Almindelige bemærkninger

Indledning

Lovforslaget skal ses som et led i regeringens overordnede bestræbelser på at foretage den nødvendige rationalisering og omlægning af den offentlige sektor.

Forslaget omfatter en *samlet plan* for lærerseminarierne og børnehave- og fritidspædagogseminarierne.

I planen indgår såvel statsseminarier som private seminarier, jf. de indledende bemærkninger til § 1.

Formålet med forslaget er mere konkret dels at opnå besparelser på driften af seminarierne ved at *reducere udgifterne til administration og bygningsdrift*, dels at skabe et *forbedret fagligt-pædagogisk miljø* ved, at alle seminarier så vidt muligt kan optage mindst 3 hold om året. Seminarier med mindst 3 spor vil også lettere være i stand til at bære de betydelige generelle besparelser (på 2-3 pct. om året), som er planlagt for de kommende år, uden at det går ud over undervisningskvaliteten.

Forslaget indebærer, at

- 24 lærerseminarier reduceres til 18
- 25 børnehave- og fritidspædagogseminarier reduceres til 21
- 8 institutioners lokaler helt eller delvis kan frigøres til andre formål, og at
- 2 institutioners lejemål kan opsiges.

En række kriterier og hensyn er – med forskellig vægt i de enkelte tilfælde – indgået i overvejelserne om *udvælgelsen af de seminarier*, der er omfattet af lovforslaget.

Det drejer sig først og fremmest om søgningen til de enkelte seminarier, om bygningernes standard og kapacitet sammenholdt med udgifterne til husleje og bygningsdrift, om mulighederne for at udnytte bygningerne til andre formål og ikke mindst om de enkelte seminariers geografiske placering og indbyrdes afstand, således at mindre tæt befolkede områder med få uddannelsesstilbud fortsat tilgodeses. Balancen mellem de enkelte regioner og mellem land og by er således søgt opretholdt.

Det har samtidig været et mål, at man – uden at oprette nye institutioner – skulle nå frem til, at de større amter (ca. 1/2 mill. indbyggere) har mindst 2 lærerseminarier, og at de mindre amter (ca. 1/4 mill. indbyggere) har mindst 1 lærerseminarium.

Til belysning af disse forhold er der udarbejdet et materiale, der er gengivet som *bilag* til lovforslaget, og som bl.a. viser seminariernes nuværende geografiske placering (bilag 1-3), seminariernes antal optagne hold i 1987 og 1988 (bilag 4 og 5), seminariernes ansøgtal 1985-88 (bilag 6 og 7), lærerseminariernes befolkningsunderlag (bilag 8) og seminariernes basisudgifter 1989 (bilag 9 og 10).

Forslaget har i en tidligere udformning været behandlet i 3 regionale amtsborgmesterudvalg (jf. afsnittet nedenfor om lovforslagets forberedelse), og der er lagt betydelig vægt på de politiske tilkendegivelser, der er kommet fra denne kreds.

Det samlede *antal studiepladser* på seminarieområdet bevares, og der vil derfor i vidt omfang være mulighed for at genbeskæftige lærerne på de berørte seminarier. Udgangspunktet er det antal hold, der blev optaget i 1987, dvs. lærerseminarierne: 63 hold og børnehave- og fritidspædagogseminarierne: 70 hold. Den forventede holdfordeling i 1989 fremgår af bilag 4 og 5.

Overskydende lokalekapacitet – også på seminarier, der ikke er omtalt i lovforslaget – vil i videst muligt omfang blive søgt udnyttet til *andre uddannelsesformål*. Ligeledes vil mulighederne for en yderligere rationalisering af driften gennem samarbejde mellem naboseminarier blive søgt udnyttet i større omfang end i dag.

Der vil ikke ved forslaget blive blokeret for en *senere udvidelse af tilgangen* til seminarieuddannelserne, hvis der skulle vise sig behov for det. Belægningsgraden på lærerseminarierne vil ved forslagets gennemførelse være ca. 75 pct. svarende til, at optagelsen vil kunne udvides med ca. 1/3 (20-22 hold). For børnehave- og fritidspædagogseminarierne er udnyttelsesgraden ca. 80 pct. svarende til, at optagelsen vil kunne udvides med ca. 1/4 (18-20 hold).

Baggrund og Status

Igennem de sidste 10–15 år er der sket en meget betydelig reduktion i tilgangen til *læreruddannelsen* (fra 196 hold i 1973 til 60 hold i 1986). I 1987 og i 1988 er der ekstraordinært optaget 63 hold på de 24 seminarier. Fra 1989 er det hensigten at optage 63 hold. Hertil kommer studiepladserne fra Det Nødvendige Seminarium, idet der samtidig hermed fremsættes lovforslag om, at statsstøtten til dette seminarium ophører.

De senest udarbejdede prognoser for *lærerbehovet* tyder ikke på, at tilgangen til læreruddannelsen foreløbig bør udvides væsentligt ud over dette niveau. Der kan i denne forbindelse peges på, at elevtallet i folkeskolen vil falde med ca. 15 pct. indtil 1996, og at de senere års stigning i lærertimeforbruget pr. elev forventes at ophøre.

På tilsvarende måde er tilgangen til *børnehave- og fritidspædagoguddannelserne* blevet reduceret fra 102 hold i 1982 til 70 hold i 1986 og i 1987. I 1988 er der ekstraordinært optaget 78 hold på de 25 seminarier. Fra 1989 er det hensigten at optage 70 hold. Tilgangen til *socialpædagoguddannelsen* har i samme periode været stigende (fra 36 hold i 1980 til 54 hold i 1984). I 1987 er der optaget 50 og i 1988 ekstraordinært 56 hold på de 15 seminarier. Fra 1989 er det hensigten at optage 50 hold.

En samlet optagelse af ca. 120 hold på de tre pædagoguddannelser (børnehavepædagog/fritidspædagog/socialpædagog) vil efter ministeriets vurdering af de seneste prognoser være tilstrækkelig til at dække behovet for pædagoger frem til år 2000.

Den kraftige begrænsning af uddannelsesaktiviteten på lærerseminarierne og børnehave- og fritidspædagogseminarierne uden tilsvarende reduktion i antallet af seminarier har ført til, at en stor del af institutionerne nu har *mindre aktivitet, end det ud fra faglige og pædagogiske grunde er ønskeligt*, og at deres lokale kapacitet ikke længere udnyttes effektivt.

Omkostningerne ved administration og bygningsdrift belaster budgetterne i urimeligt omfang, og de *samlede udgifter pr. studerende* er derfor steget betydeligt inden for de sidste 5–6 år til trods for, at der også på disse områder er foretaget procentvise reduktioner af bevillingsrammerne.

Siden 1981 har der været arbejdet med at *rationalisere den samlede drift* af seminarierne/institutionerne gennem sammenlægning og nedlæggelse af seminarier og ved etablering af samdrift af flere uddannelser på én institution. Som led heri er der gennemført følgende:

1982: Oprettelse af socialpædagogiske »afdelinger« ved Haderslev og Jelling statsseminarier.

1983–86: Afvikling af læreruddannelsen og opret-

telse af socialpædagoguddannelsen ved Gedved Statsseminarium.

1983–86: Sammenlægning af Frederiksberg og Hellerup seminarier og oprettelse af Gentofte socialpædagogiske Seminarium i Hellerup.

1984: Sammenlægning af Blågaard Seminarium og Statsseminariet på Emdrupborg.

1984–87: Afvikling af læreruddannelsen og oprettelse af socialpædagoguddannelsen ved Ranum Statsseminarium.

1986: Afvikling af læreruddannelsen ved Th. Langs Seminarium og overdragelse af seminariets HF-kursus til Århus Amtskommune.

1988: Nedlæggelse af Statens socialpædagogiske Seminarium i København.

1988: Sammenlægning af Seminariet for Småbørnspædagoger og Tårnby Børnehaveseminarium.

Situationen er herefter den, at der pr. 1. august 1988 findes:

24 lærerseminarier med i alt 63 spor/hold, heraf 3 ekstraordinære. Hertil kommer 36 studiepladser ved Det Nødvendige Seminarium.

25 børnehave- og fritidspædagogseminarier med i alt 78 spor/hold, heraf 9 ekstraordinære (i forhold til de på finanslovsforslaget for 1988 forudsatte 69 hold).

15 socialpædagogiske seminarier med i alt 56 spor/hold, heraf 6 ekstraordinære.

Lovforslagets forberedelse

På den foran beskrevne baggrund fremlagde undervisningsministeren i forbindelse med offentliggørelsen af finanslovsforslaget for 1989 »*Skitse til en plan for rationalisering af seminariedriften gennem sammenlægning og flytning af institutioner*« (30. august 1988). Hovedindholdet af planen er gengivet som bilag 11 til lovforslaget.

Undervisningsministeren opfordrede samtidig amtsborgmestrene, Københavns overborgmester og borgmesteren på Frederiksberg til at indtræde i 3 regionale udvalg, der fik til opgave hver for deres område at gennemgå planen i enkeltheder og eventuelt pege på andre eller yderligere løsningsmuligheder. Hensigten hermed var tillige, at de lokale synspunkter og interesser kunne blive genstand for en samlet behandling og vurdering i regionen.

De tre regioner omfattede:

- 1) Hovedstadsområdet, Vestsjællands og Storstrøms amter (formand for udvalget: fhv. rektor og undervisningsinspektør, Tage Kampmann)
- 2) Fyns, Sønderjyllands, Ribe og Vejle amter (formand for udvalget: højskoleforstander Hans Henningsen)

- 3) Ringkjøbing, Århus, Viborg og Nordjyllands amter
(formand for udvalget: biskop Herluf Eriksen)

Det var en forudsætning for udvalgenes arbejde, at sparemålet for hver region skulle nås, og at planskitens samlede antal studiepladser i regionen skulle bevares.

Herudover skulle udvalgene tage udgangspunkt i de kriterier og hensyn, der havde ligget til grund for ministeriets plan af 30. august 1988.

Der har i hvert af de tre udvalg været afholdt to møder, hvor ministeriets plan er blevet gennemgået og vurderet bl.a. på grundlag af skriftligt materiale fra de enkelte regioners institutioner.

På baggrund af disse møder har udvalgsformændene indsendt udtalelser til ministeriet. Udtalelserne er optrykt som *bilag 12-14* til lovforslaget. Det fremgår af disse udtalelser, at man ikke i nogen region er nået til fuldstændig enighed om noget forslag – hverken ministeriets eller alternative forslag.

Men der har dog fra to af udvalgene, det »østdanske« og »syddanske« udvalg, været så klare tilkendegivelser, at undervisningsministeren har anset det for naturligt at lægge disse udvalgs udtalelser til grund for udarbejdelsen af lovforslaget.

Det har betydet, at der er foretaget følgende væsentlige ændringer i forhold til ministeriets skitse af 30. august 1988:

- Frederiksberg Seminarium foreslås nedlagt i stedet for Jonstrup Statsseminarium.

- Tønder Statsseminarium foreslås nedlagt, og holdfordelingen mellem sydregionens seminarier ændres (se bemærkningerne til § 1 nedenfor og bilag 4)
- Esbjerg socialpædagogiske Seminarium forbliver i Esbjerg.

Udtalelsen fra udvalget for Nord- og Midtjylland har ikke givet grundlag for at foretage ændringer i ministeriets plan.

Der henvises i øvrigt til de tre udtalelser med bilag, herunder supplerende redegørelser fra nogle af amtsborgmestrene.

Lovforslagets administrative og økonomiske konsekvenser

I *administrativ* henseende indebærer lovforslaget *dels* en rationalisering derved, at seminariernes administrative funktioner samles på færre institutioner (39 imod hidtil 49), jf. nedenfor om besparelser på seminariernes administrationsudgifter, *dels* en lettelse for den centrale administration i og med, at denne vil komme til at omfatte færre institutioner. Arbejdet med at gennemføre planen vil dog i overgangsperioden 1989-91 indebære en ekstraordinær belastning af den centrale administration.

Besparelserne på seminariernes driftsbudgetter ved de foreslåede sammenlægninger og nedlæggelser kan opgøres således *på årsbasis* (i 1989 løn- og prisniveau):

Mill. kr. (1989 løn- og prisniveau)	Administration og servicefunktion- er	Bygninger og bygningsdrift	I alt
1. Nedlæggelse af Frederiksberg Seminarium	1,4	1,7	3,1
2. Sammenlægning af Dansk Fritidshjemsseminarium med Seminariet for Fritidspædagoger	1,2	1,5	2,7
3. Sammenlægning af Montessori-Seminarieret med Kø- benhavns Børnehaveseminarium	1,2	0,6	1,8
4. Sammenlægning af Holte Børnehaveseminarium med Hillerød Børnehaveseminarium	1,2	0,8	2,0
5. Sammenlægning af Haslev Seminarium med Vor- dingborg Statsseminarium	1,4	2,1	3,5
6. Nedlæggelse af Tønder Statsseminarium	1,4	1,9	3,3
7. Sammenlægning af Ribe Statsseminarium med Es- bjerg Seminarium og amtskommunens overtagelse af HF-kurset	1,3	0,8	2,1
8. Sammenlægning af Kolding Seminarium med Ha- derslev Statsseminarium	1,4	1,9	3,3
9. Afvikling af læreruddannelsen ved Herning Semina- rium og amtskommunens overtagelse af HF-kurset	1,3	0,8	2,1
10. Nedlæggelse af Århus Børnehaveseminarium	1,2	2,7	3,9
Samlet besparelse, driftsudgifter	13,0	14,8	27,8

Hertil kommer:

- bortfald af tilskud til kantinedrift	0,4
- bortfald af afdrag på prioritetsgæld for private seminarier (anlægsbudget)	0,4
- bortfald af refusion af ikke fradragsberettiget købsmoms (tillægsbevilling)	0,6
Besparelse i alt	29,2

Besparelserne vedrørende *administration og servicefunktioner* omfatter lønudgifter til rektor, kontorfunktionærer, pedeltjeneste og bibliotekar, svarende til en minimum-normering på 5,4 eller 6 årsværk, hvortil kommer øvrige driftsudgifter til administration m.v. på 150-200.000 kr. pr. institution.

Besparelserne vedrørende *bygninger og bygningsdrift* omfatter hvert seminariums budgetterede udgifter til rengøring, energiforsyning, bygningsvedligeholdelse, husleje eller prioritetsrenter, ejendomsskatter og faste afgifter, med fradrag af indtægter vedrørende tjeneste- og lejeboliger. - Ved nr. 7 (Ribe) og nr. 9 (Herning) er disse udgifter fordelt mellem læreruddannelsen og HF-kurset efter aktivitetens omfang, således at det kun er læreruddannelsens andel, der

indgår i besparelsen. - Der henvises i øvrigt til bilag 9 og 10.

Besparelserne vil først slå fuldt igennem, når planen er gennemført, forventelig i løbet af 1992, jf. lovforslagets § 4. Omfanget af besparelsen i *perioden 1989-92* afhænger af, i hvilken udstrækning de allerede optagne studerende ved de berørte seminarier bør have adgang til at fuldføre deres uddannelse på stedet og ønsker at benytte denne adgang.

Forudsættes det, at der ikke optages nye studerende ved de berørte seminarier i 1989, men at de allerede optagne fuldfører uddannelsen samme sted, bortset fra de studerende, der er optaget i 1988, vil besparelserne på driftsbudgettet kunne opnås således:

Finansår	1990	1991	1992 og flg.
lærerseminarier (nr. 1 og 5-9)	-	7,3	17,4
børnehave- og fritidspædagogseminarier (nr. 2-4 og 10)	4,3	10,4	10,4
i alt (mill. kr., 1989-løn- og prisniveau)	4,3	17,7	27,8

For at undgå en for kraftig udtynding af de faglig-pædagogiske miljøer på de berørte seminarier, vil man i øvrigt bestræbe sig på at fremskynde afviklingen mest muligt. På denne baggrund kan det ikke anses for udelukket, at en del af besparelserne kan gennemføres 1 år tidligere end angivet.

Bemærkninger til de enkelte bestemmelser

Til § 1

Lovforslaget omfatter både de statsseminarier og de private seminarier, der berøres af planen, uanset at det kun er *statsseminarierne*, der er oprettet (eller overtaget af staten) ved særskilt lov.

De *private seminarier*, herunder børnehave- og fritidspædagogseminarierne, er godkendt af undervisningsministeren til at varetage uddannelsen til lærer i folkeskolen, henholdsvis til børnehave- og/eller fritidspædagog. Godkendelsen er givet i henhold til § 2 i læreruddannelsesloven (lovbekendtgørelse nr. 334 af 4. juli 1985), henholdsvis § 2 i lov om uddannelse af børnehave- og fritidspædagoger (lovbekendtgørelse nr. 769 af 10. november 1986). Efter disse bestemmelser gives uddannelserne på statsseminarier eller på private seminarier, der er godkendt af undervisningsministeren. Godkendelserne meddeles på nærmere af undervisningsministeren fastsatte betingelser.

Betingelserne for godkendelse er fastsat ved bekendtgørelse nr. 575 af 20. november 1978 om godkendelse af private seminarier til uddannelse af lærere til folkeskolen og ved bekendtgørelse nr. 574 af 20. november 1978 om godkendelse af private børnehave- og fritidspædagogseminarier. Herefter er det bl.a. en betingelse for godkendelse, at seminariet »efter sin størrelse og geografiske placering på hensigtsmæssig måde kan medvirke til at opfylde det konstaterede eller forventede uddannelsesbehov som led i en landsomfattende planlægning.«

Undervisningsministeren kunne således med hjemmel i de nævnte uddannelseslove *administrativt* have truffet beslutning om at nedlægge de private seminarier, der indgår i planen. Beslutningen ville være sket i form af en meddelelse om, at seminariernes godkendelse ikke kunne forventes fornyet ud over afviklingsperioden (dvs. 1991 eller 1992).

Når man har valgt at fremlægge planen som helhed til behandling og stillingtagen i Folketinget, skyldes det først og fremmest den stærke politiske interesse, der knytter sig til spørgsmålet om nedlæggelse af seminarier, hvad enten der er tale om statsseminarier eller om private seminarier. Hertil kommer, at planen udgør et sammenhængende hele, og at der specielt er tale om sammenlægning af statslige og private seminarier.

De private seminarier er alle *selvejende institutioner*, eller de udgør dele af selvejende institutioner, der tillige har andre (uddannelses)formål. Et privat seminariums status som selvejende institution er – sammen med godkendelsen som seminarium (ud-

dannelsessted) – hovedbetingelsen for, at seminariet kan opnå økonomisk støtte fra staten. Statsstøtten ydes dels i form af, at staten afholder alle driftsudgifter vedrørende uddannelsen, dels i form af statslån til byggeri m.v., jf. lov om statsstøtte til visse private seminarier (Seminariestøtteloven) (lovbekendtgørelse nr. 528 af 12. august 1987). Der er ikke i Seminariestøtteloven hjemmel til at opretholde denne form for statsstøtte til et seminarium, som alene driver et kursus til Højere Forberedelseseksamen.

En beslutning om *nedlæggelse* af et privat seminarium, dvs. om bortfald af dets godkendelse som seminarium, medfører derfor ikke blot, at det må ophøre med at drive den uddannelsesvirksomhed, hvortil godkendelsen er givet, men tillige og umiddelbart, at statsstøtten i henhold til Seminariestøtteloven bortfalder.

Hvorvidt dette yderligere medfører, at den selvejende institution, som er bærer af seminarievirksomheden, må opløses helt eller delvis, eller om institutionen kan fortsætte med (delvis) ændret formål og på et andet økonomisk grundlag, må i første række bero på, om der i institutionens *vedtægter* er grundlag for at videreføre institutionen på denne måde. I hovedparten af de private seminarieinstitutioners vedtægter er formålet éntydigt beskrevet som omfattende den godkendte uddannelsesvirksomhed og denne alene, ligesom det i bestemmelserne om institutionens opløsning klart er forudsat, at en beslutning om seminariets nedlæggelse (godkendelsens bortfald) uden videre medfører, at den selvejende institution må afvikles.

En beslutning i henhold til lovforslaget om *sammenlægning* af to private seminarier eller af et privat seminarium med et statsseminarium vil have tilsvarende konsekvenser for det seminarium, hvis virksomhed efter forslaget flyttes til det andet seminariums bygninger, jf. bemærkningerne nedenfor til § 2. Det kan dog ikke udelukkes, at der ved forhandling mellem institutionerne indbyrdes kan opnås enighed om en anden formel konstruktion, eksempelvis om oprettelse af en ny selvejende institution.

Til nr. 1

Frederiksberg Seminarium er en del af den selvejende institution »KFUM's Seminarium«, der tillige omfatter Gentofte socialpædagogiske Seminarium og Gentofte Studenterkursus. Frederiksberg Seminariums 4 hold forudsættes fordelt med 2 til Københavns Dag- og Aftenseminarium, 1 til N. Zahles Seminarium og 1 til Jonstrup Statsseminarium. Det er hensigten fra ministeriets side at medvirke til, at det værdigrundlag, som har præget virksomheden på Frederiksberg Seminarium, kan blive videreført på de øvrige seminarier, f.eks. ved at Københavns Dag- og Aftenseminariums bestyrelse udvides med medlemmer fra Frederiksberg Seminariums bestyrelse.

Til nr. 2

Seminarieret for Fritidspædagoger får efter sammenlægningen 4 hold. Det er hensigten at udvide bestyrelsen med medlemmer fra Dansk Fritidshjemsseminariums bestyrelse og desuden at undersøge, om et ønsket forsøg på Dansk Fritidshjemsseminarium kan iværksættes efter sammenlægningen.

Til nr. 3

Københavns Børnehaveseminarium får efter sammenlægningen 4 hold. Det er hensigten, at Montessori-Seminarierets særlige pædagogiske tilbud bevares ved overførslen til Københavns Børnehaveseminarium, hvorved studerende i tilvalg og specialer fortsat kan dygtiggøre sig i Montessori pædagogikkens teori og metode. Københavns Børnehaveseminariums bestyrelse søges udvidet med medlemmer fra Montessori-Seminarieret.

Til nr. 4

Hillerød Børnehaveseminarium får efter sammenlægningen 4 hold. Det er hensigten at udvide seminarierets bestyrelse med medlemmer fra Holte Børnehaveseminariums bestyrelse, og at kursusvirksomheden i Holte videreføres på Hillerød Børnehaveseminarium.

Til nr. 5

Vordingborg Statsseminarium får efter sammenlægningen 4 hold. Det er hensigten, at etablere en bestyrelse ved Vordingborg Statsseminarium, og at give den selvejende institution Haslev Seminarium mulighed for at blive repræsenteret i denne bestyrelse.

Til nr. 6

Tønder Statsseminariums 2 hold fordeles med 1 hold til Jelling Statsseminarium og 1 hold til Skårup Statsseminarium. Lærerne søges i videst muligt omfang genbeskæftiget på andre seminarier i regionen. Det undersøges nærmere, om der er baggrund for at placere en anden uddannelse i Tønder Statsseminariums bygninger.

Til nr. 7

Esbjerg Seminarium får efter sammenlægningen 4 hold. Ribe Amtskommune overtager driften af HF-kurset på Ribe Statsseminarium, jf. § 1, stk. 2, i lov om amtskommuners overtagelse af visse statsskoler og -kursus m.v. (Efter denne bestemmelse kan undervisningsministeren beslutte, at HF-kurset overtages af amtskommunen).

Til nr. 8

Haderslev Statsseminarium får efter sammenlægningen 4 hold. Det er hensigten at etablere en bestyrelse ved Haderslev Statsseminarium med medlemmer fra bestyrelsen for den selvejende institution Kolding Seminarium. Det er endvidere hensigten at

søge Handelshøjskole Syd's Kolding-afdeling placeret i Kolding Seminariums bygninger samtidig med, at HTX-uddannelsen (Kolding tekniske skole) forbliver i bygningerne i nuværende omfang.

Til nr. 9

Herning Seminariums 2 hold forudsættes fordelt med 1 til Nr. Nissum Seminarium og 1 til Skive Seminarium. Seminarierets HF-kursus opretholdes, og der optages forhandling med Ringkjøbing Amtskommune om overtagelse af kurset.

Til nr. 10

Århus Børnehaveseminariums 3 hold forudsættes fordelt med 1 til Jydsk Børnehaveseminarium, 1 til Jydsk Fritidspædagogseminarium og 1 til Kolding Børnehaveseminarium.

Til § 2

Som det fremgår af § 1, anvendes i lovforslaget udtrykket »sammenlægning« i stedet for »nedlæggelse« i de 6 tilfælde, hvor det kun er to seminarier, der berøres af forslaget. Også ved sammenlægning af to seminarier vil der imidlertid blive tale om, at det seminarium, som flytter til et andet seminariums bygninger, formelt må nedlægges som selvstændig institution, i alt fald med sin hidtidige (vedtægtsbestemte) opgave og beliggenhed. Med anvendelsen af ordet »sammenlægning« ønskes det understreget, at det nedlagte seminariums uddannelsesaktivitet ikke afvikles, men i sin helhed overføres til et andet seminarium. Der må på den baggrund påhvile det modtagende seminarium en *særlig forpligtelse* til at søge medarbejderne ved det nedlagte seminarium genbeskæftiget i videst muligt omfang og til at sikre den nedlagte institutions bestyrelse (ledelse) en rimelig grad af indflydelse på, hvorledes virksomheden kan videreføres på det nye sted. Det er allerede fremhævet i bemærkningerne til § 1, at denne indflydelse bl.a. kan sikres gennem repræsentation i seminarierets bestyrelse.

Erfaringerne fra sammenlægningen af Blaagaard Seminarium og Statsseminariet på Emdrupborg i 1984 og fra sammenlægningen af Seminarieret for Småbørnspædagoger og Tårnby Børnehaveseminarium i 1988 viser, at der ved forhandling mellem institutionerne kan findes rimelige og holdbare løsninger på de problemer, som opstår i forbindelse med en sammenlægning af institutioner.

Hyad der er anført her specielt om sammenlægning af to seminarier, er ikke ensbetydende med, at de øvrige seminarier, som »overtager« hold fra nedlagte seminarier, vil være upåvirkede af situationen. Alle seminarier inden for uddannelsens område må naturligvis være indstillet på at bidrage til, at den strukturomlægning, der er tale om, kan gennemføres så smidigt og hensigtsmæssigt, som det under de givne forhold er muligt.

Til § 3

Som anført foran er det hensigten, at lærerpersonalet på de berørte seminarier i videst muligt omfang vil blive søgt genbeskæftiget på andre seminarier inden for området.

De *overenskomstansatte* lærere og de *på tjenestemandslignende vilkår ansatte* lærere ved de private seminarier har ikke krav på ventepenge, rådighedsløn eller pension i forbindelse med nedlæggelse af det seminarium, hvor de er ansat. Men de vil være omfattet af den almindelige genbeskæftigelsesordning inden for staten, som bl.a. giver mulighed for at undlade sædvanligt opslag af ledige stillinger, hvis de kan besættes med personer, som ellers ville blive afskediget på grund af strukturomlægninger eller personalereduktioner.

De ved statsseminarierne ansatte *tjenestemænd*, hvis stillinger nedlægges, vil derimod efter omstændighederne være berettigede til ventepenge, rådighedsløn eller pension, og de vil ikke være forpligtede til at lade sig ansætte ved et privat seminarium. Og hvis de modtager et tilbud om beskæftigelse ved et privat seminarium, vil de efter den gældende ordning kun kunne ansættes på samme vilkår som de øvrige lærere ved de private seminarier.

Det foreslås derfor, at der gives denne lærergruppe ved statsseminarier, som nedlægges eller sammenlægges med et privat seminarium, adgang til at bevare deres ansættelsesforhold som statstjenestemænd, hvis de tilbydes beskæftigelse ved et privat seminarium.

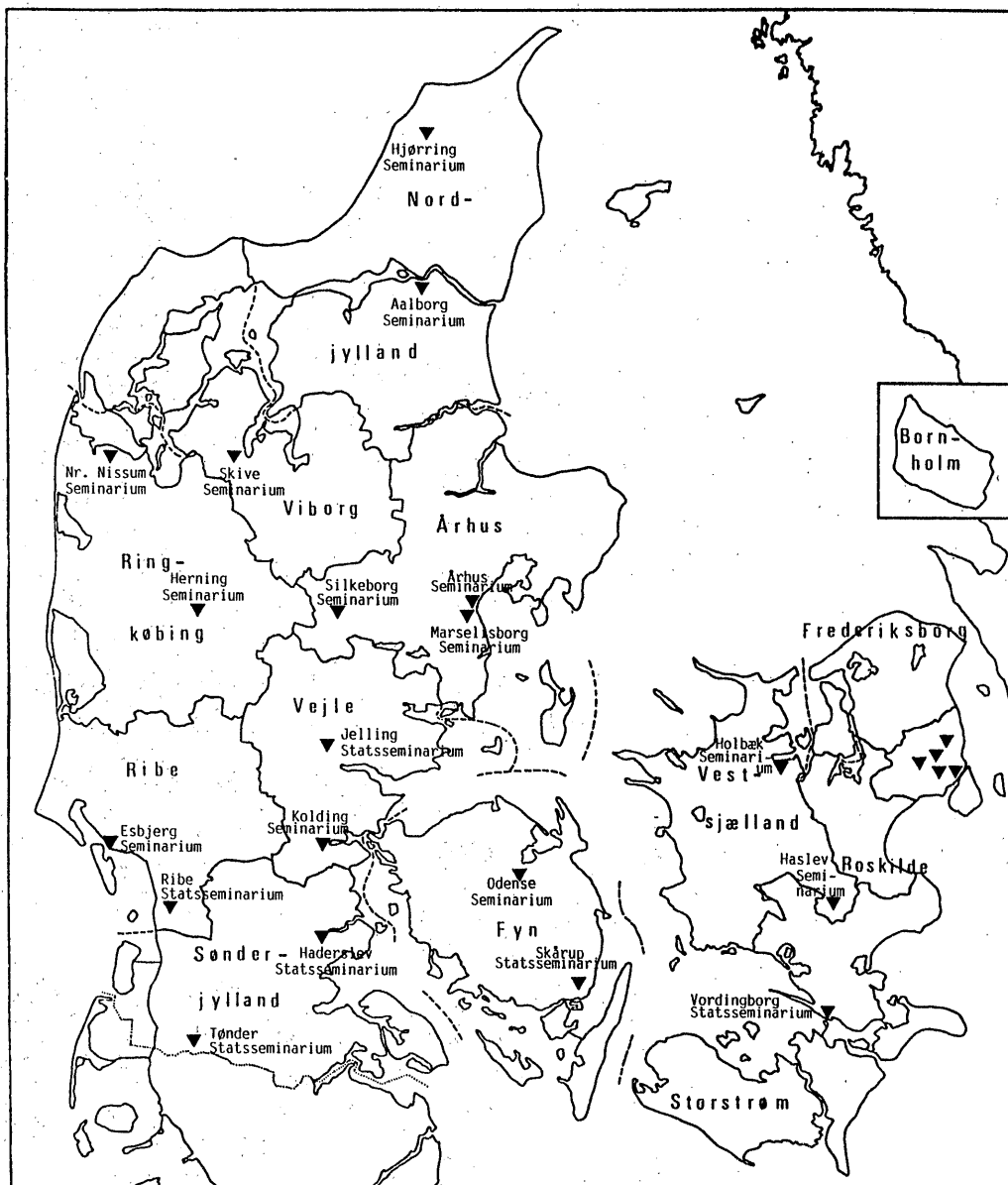
Denne model svarer til den ordning, som blev etableret i forbindelse med særforsogets udlægning til kommuner og amtskommuner og i forbindelse med statsgymnasiernes overdragelse til amtskommunerne.

Forslaget indebærer tillige, at de pågældendes pension til sin tid vil blive udredt direkte af statskassen. Pensionsudgiften vedrørende de på tjenestemandslignende vilkår ansatte lærere ved de private seminarier udredes af Pensionskassen af 1925, hvis underskud dækkes af statskassen.

I forbindelse med Ribe amtskommunes overtagelse af *Ribe Statsseminariums HF-kursus*, jf. § 1, nr. 7, kan undervisningsministeren beslutte, at amtskommunen skal tilbyde de tjenestemandsansatte lærere ved HF-kurset ansættelse som tjenestemænd ved det amtskommunale skolevæsen på samme vilkår, som gælder for tilsvarende tjenestemænd ved amtskommunens gymnasieskoler. De pågældende vil i så fald være berettiget til at opretholde ansættelsesforholdet til staten, jf. § 1, stk. 2, og §§ 10-11 i bekendtgørelse nr. 438 af 27. juni 1986 af lov om amtskommuners overtagelse af visse statsskoler og -kursus m.v.

Til § 5, nr. 2

Af lovtekniske grunde bemyndiges undervisningsministeren til at ophæve lov nr. 424 af 30. juni 1920 om oprettelse af 2 statsseminarier i de sonderjyske landsdele i sin helhed, selv om loven foruden Tønder Statsseminarium også omfatter Haderslev Statsseminarium, der ud over sammenlægningen med Kolding Seminarium ikke berøres af lovforslaget.

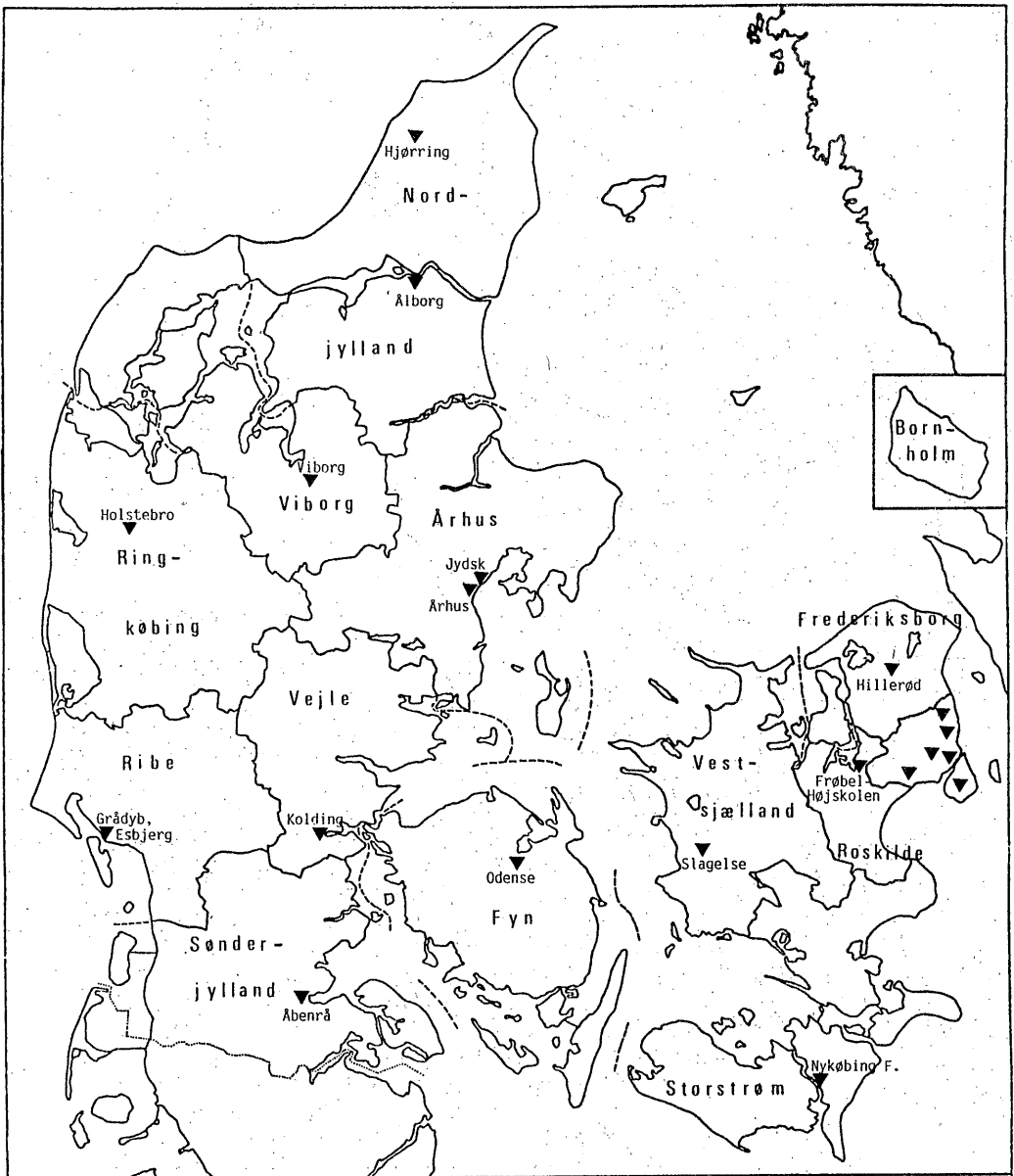

BILAG 1

LÆRERSEMINARIERNES GEOGRAFISKE PLACERING

Københavnssområdet

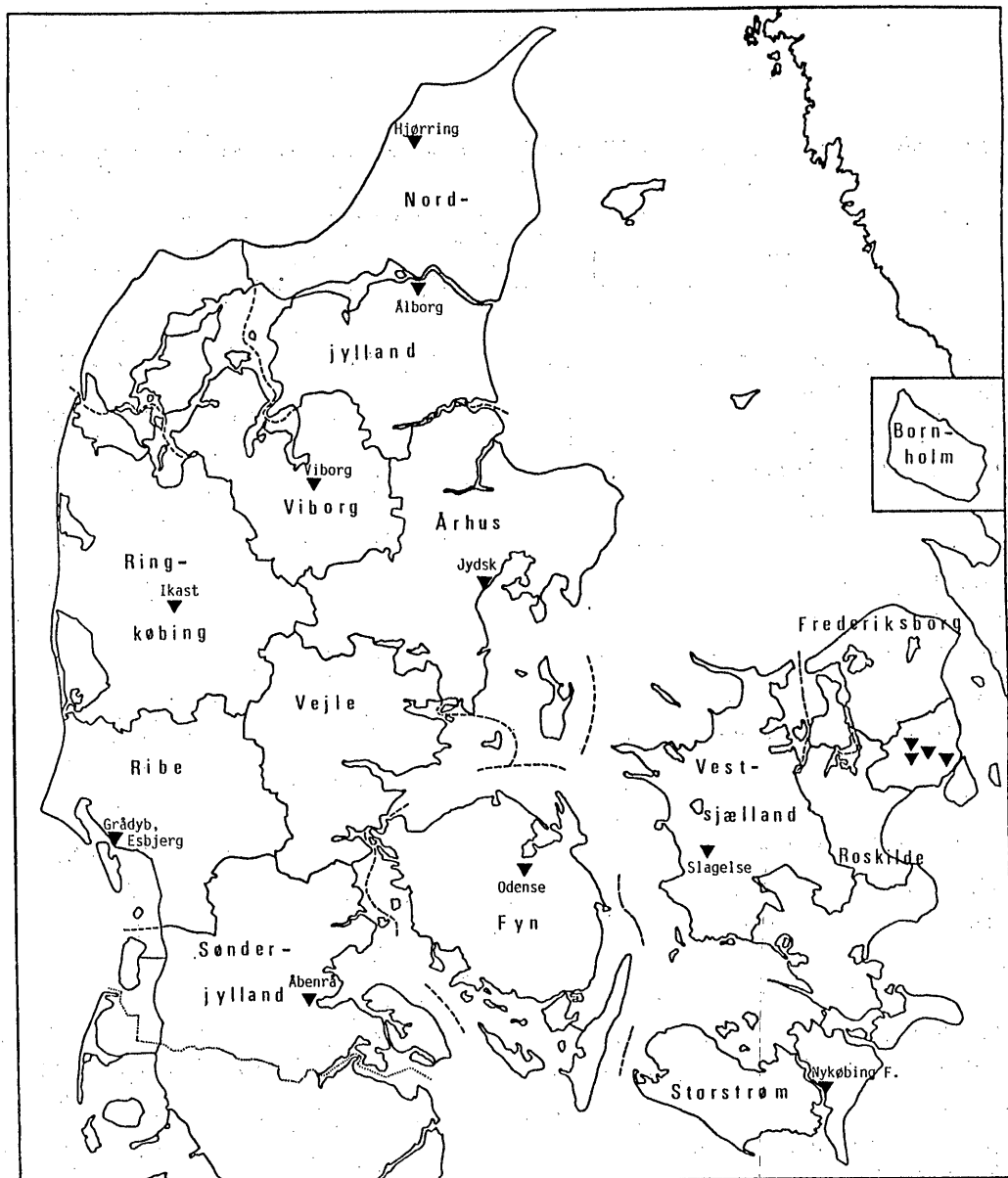
Jonstrup Statsseminarium
 Blaagaard Statsseminarium
 Københavns Dag- og Aftenseminarium
 Frederiksberg Seminarium
 N. Zahles Seminarium

BILAG 2

BØRNEHAVESEMINARIERNES
GEOGRAFISKE PLACERING

Københavnssområdet

Holte Børnehaveseminarium
Københavns Børnehaveseminarium
Montessori-Seminariet
Frøbelseminariet
Albertslund Børnehaveseminarium
Seminariet for Småbørnspædagoger i Tårnby

BILAG 3

FRITIDSPÆDAGOSEMINARIERNES
GEOGRAFISKE PLACERING

Københavnsområdet

Ballerup-Seminariet
Dansk Fritidshjemsseminarium
Seminariet for Fritidspædagoger
Frøbelseminariet

Bilag 4

Lærerseminariernes optagelsestal i 1987 og 1988 sammenholdt med den forventede optagelse i 1989

	Antal hold 1987	Antal hold 1988	Antal hold 1989
<i>Hovedstadsområdet</i>			
Blaagaard Statsseminarium	4 (+ 5 HF)	4 (+ 5 HF)	4 (+ HF)
Jonstrup Statsseminarium	3	3	4
Københavns Dag- og Aftenseminarium	2 (+ 5 HF) 3	2 (+ 5 HF) 3	4 (+ HF) 3
Frederiksberg Seminarium	4	4	-
N. Zahles Seminarium	3	3	4
I alt	19 (+ 10 HF)	19 (+ 10 HF)	19 (+ HF)
<i>Vestsjællands Amt</i>			
Holbæk Seminarium	3	3	3
Haslev Seminarium	2	2	-
<i>Storstrøms Amt</i>			
Vordingborg Statsseminarium	2	2	4
<i>Fyns Amt</i>			
Odense Seminarium	3	3	3
Skårup Statsseminarium	2	2	3
<i>Sønderjyllands Amt</i>			
Haderslev Statsseminarium	2	2	4
Tønder Statsseminarium	2	2	-
<i>Ribe Amt</i>			
Esbjerg Seminarium	2	2	4
Ribe Statsseminarium	2 (+ 5 HF)	2 (+ 5 HF)	- (HF)
<i>Vejle Amt</i>			
Jelling Statsseminarium	3	3	4
Kolding Seminarium	2	2	-
<i>Ringkøbing Amt</i>			
Herning Seminarium	2 (+ 7 HF)	2 (+ 6 HF)	- (HF)
Nr. Nissum Seminarium	2 (+ 4 HF)	2 (+ 3 HF)	3 (+ HF)
<i>Århus Amt</i>			
Silkeborg Seminarium	3	3	3
Marselisborg Seminarium	3	3	3
Århus Seminarium	2 (+ 3 HF)	2 (+ 5 HF)	2 (+ HF)
<i>Viborg Amt</i>			
Skive Seminarium	2	2	3

Nordjyllands Amt

Hjørring Seminarium	2	2	3
Aalborg Seminarium	3	3	3
I alt	63 (+ 29 HF)	63 (+ 29 HF)	64 (+ HF)

Bilag 5

Børnehave- og fritidspædagogseminariernes optagelsestal i 1987 og 1988 sammenholdt med den forventede optagelse i 1989

	Antal hold 1987		Antal hold 1988		Antal hold 1989	
	B	F	B	F	B	F
<i>Hovedstadsområdet</i>						
Albertslund Børnehaveseminarium	3		3 ¹⁾		3 ¹⁾	
Ballerup-Seminarieret		3		4		3
Dansk Fritidshjemsseminarium		2		2		—
Seminarieret for Fritidspædagoger		2		2		4
Seminarieret for Småbørnspædagoger	2					
og Tårnby Børnehaveseminarium	2		3		3	
Frøbelseminariet	2	2	2	2	2	2
Montessori-Seminarieret	2		2		—	
Københavns Børnehaveseminarium	2		2		4	
Holte Børnehave Seminarium	2		2		—	
Hillerød Børnehaveseminarium	2		2		4	
Frøbel-Højskolen	2		3		2	
I alt	19	9	19	10	19	9
<i>Vestsjællands Amt</i>						
Slagelse B.- og F. seminarium	2	1	2	1	2	1
<i>Storstrøms Amt</i>						
Nykøbing F. B.- og F. seminarium	2		2	1	2	
<i>Fyns Amt</i>						
Odense B.- og F. seminarium	2	2	3	2	2	2
<i>Sønderjyllands Amt</i>						
Aabenraa B.- og F. seminarium	2	1	3	1	2	1
<i>Ribe Amt</i>						
Grådyb-Seminarieret, Esbjerg	2	1	3	1	2	1
<i>Vejle Amt</i>						
Kolding Børnehaveseminarium	3		3		4	
<i>Ringkøbing Amt</i>						
Holstebro Børnehaveseminarium	3		3		3	
Ikast-Seminarieret		2		2		2
<i>Århus Amt</i>						
Jydsk Børnehave-Seminarium	3		3		4	
Jydsk Fritidspædagog-Seminarium		3		3		4
Århus Børnehaveseminarium	3		3		—	
<i>Viborg Amt</i>						
Viborg-Seminarieret	2	2	3	2	2	2

Nordjyllands Amt

Hjørring Seminarium	2	1	3	1	2	1
Ålborg B.- og F. seminarium	2	1	3	1	2	1
I alt	47	23	53	25	46	24

) Heraf 1 forberedelsesklasse for indvandrere.

Bilag 6

Lærerseminarier, ansøgetal 1985-1988 (pr. 1. juli)

Seminarium	1985			1986			1987			1988		
	antal hold	ansøgere l. pr.	total	antal hold	ansøgere l. pr.	total	antal hold	ansøgere l. pr.	total	antal hold	ansøgere l. pr.	total
Blaagaard (S)	4	99	311	4	112	341	4	112	403	4	168	581
Esbjerg (P)	2	30	48	2	40	63	2	59	107	2	67	123
Frederiksberg (P)	4	105	366	4	120	408	4	173	543	4	187	566
Haderslev (S)	2	21	39	2	48	81	2	37	83	2	62	133
Haslev (P)	2	37	72	2	44	88	2	50	99	2	59	147
Herning (P)	2	37	56	2	48	97	2	71	124	2	62	173
Hjørring (P)	2	30	50	2	54	90	2	51	118	2	64	153
Holbæk (P)	2	39	83	2	65	118	3	81	132	3	85	184
Jelling (S)	2	44	68	2	52	96	3	74	130	3	87	175
Jonstrup (S)	3	81	195	3	86	245	3	116	307	3	145	433
Kolding (P)	2	46	85	2	48	118	2	61	173	2	81	224
KDAS-dag (P)	2	43	118	2	56	196	2	64	240	2	109	401
KDAS-aften (P)	3	64	80	3	82	110	3	101	136	3	85	132
Marselisborg (P)	3	122	275	3	206	423	3	198	452	3	190	397
Nr. Nisum (P)	2	19	31	2	32	55	2	32	65	2	48	100
Odense (P)	3	82	152	3	141	253	3	174	284	3	204	360
Ribe (S)	2	28	51	2	45	77	2	30	86	2	37	120
Silkeborg (P)	3	54	166	3	80	249	3	99	311	3	98	362
Skive (P)	2	34	54	2	44	75	2	51	106	2	55	124
Skårup (S)	2	32	73	2	47	108	2	59	130	2	73	199
Tønder (S)	1	16	28	1	22	53	2	36	59	2	41	102
Vordingborg (S)	2	42	68	2	65	95	2	68	108	2	80	124
N. Zahles (P)	3	100	270	3	139	357	3	178	428	3	175	485
Aalborg (P)	3	71	130	3	104	181	3	121	230	3	137	272
Århus (P)	2	88	282	2	124	416	2	132	451	2	141	454
Total	60	1364	3151	60	1904	4393	63	2228	5305	63	2540	6524

Bilag til f. t. l. vedr. seminarier

Bilag 7

Børnehave- og fritidspædagogseminarier, ansøgetal 1985-1988

Seminarium	1985			1986			1987			1988			
	antal hold	ansøgere l. pr.	total	antal hold	ansøgere l. pr.	total	antal hold	ansøgere l. pr.	total	antal hold	ansøgere l. pr.	total	
Albertslund B	2	41	87	2	55	111	2	48	91	2	56	155	
Dansk Frit. F	2	23	93	2	49	137	2	51	117	2	53	149	
Frøbelsem. B	2	34	157	2	30	157	2	53	165	2	49	218	
Frøbelsem. F	2	31	105	2	43	135	2	47	127	2	49	180	
Ballerup B	2	27	84										
Ballerup F	2	31	85	3	70	131	3	56	131	3	70	185	
Holte B	2	30	91	2	43	103	2	41	101	2	39	146	
København B	3	39	203	2	38	181	2	41	162	2	66	303	
Montessori B	3	45	108	2	41	105	2	48	128	2	43	139	
Sem.f.Frit. F	2	31	117	2	47	167	2	46	126	2	40	174	
Sem.f.Smb. B	2	29	113	2	46	139	2	42	122	}	3	68	117
.....													
Tårnby B	2	31	55	2	42	80	2	40	63				
Hillerød B	2	37	81	2	45	86	2	48	94	2	76	135	
Frøbel-Høj. B	3	50	82	2	76	122	2	85	135	3	95	167	
Slagelse B	2	34	65	2	43	96	2	64	117	2	46	122	
Slagelse F	1	15	31	1	37	57	1	19	42	1	32	75	
Nykøbing B	3	49	71	2	69	94	2	67	102	2	}	96	133
.....													
Nykøbing F										1			
Odense B	2	48	107	2	83	171	2	76	170	3	96	276	
Odense F	2	24	83	2	40	123	2	43	132	2	60	192	
Aabenraa B	2	51	87	2	62	111	2	58	95	3	85	156	
Aabenraa F	1	25	46	1	49	75	1	29	53	1	45	89	
Kolding B	3	60	125	3	68	151	3	71	167	3	122	243	
Esbjerg B	2	29	77	2	48	121	2	60	113	3	68	165	
Esbjerg F	1	20	50	1	22	70	1	24	61	1	37	95	
Jydsk B	3	46	162	3	46	180	3	71	227	3	78	287	
Jydsk F	3	49	144	3	74	193	3	84	209	3	80	259	
Aarhus B	3	45	190	3	71	211	3	52	227	3	67	298	
Viborg B	2	66	129	2	63	172	2	81	162	3	82	188	
Viborg F	2	41	81	2	53	122	2	44	96	2	64	158	
Ikast F	2	39	87	2	49	112	2	37	104	2	56	150	
Holstebro B	3	55	91	3	93	147	3	76	124	3	105	160	
Aalborg B	2	60	136	2	62	164	2	67	177	3	73	210	
Aalborg F	1	20	73	1	21	88	1	30	122	1	35	150	
Hjørring B	2	30	68	2	56	83	2	47	101	3	62	120	
Hjørring F	1	24	39	1	21	48	1	33	77	1	29	91	
Total	74	1309	3403	69	1755	4243	69	1779	4240	76	2122	5685	

Bilag 8

Lærerseminariernes befolkningsunderlag

	Fordeling af hold i h.t. lovforslag		5-14 årige pr. 1. januar 1990		Alle aldersgrupper pr. 1. januar 1990	
	Abs. tal	Pct.	Abs. tal (1000 pers.)	Pct.	Abs. tal (1000 pers.)	Pct.
Hovedstadsområdet .	19	71,3	107,6	70,9	1709,6	74,4
Vestsjællands Amt . . .	3	11,5	34,2	14,2	285,2	12,4
Storstrøms Amt	4	15,4	29,8	12,4	257,3	11,2
Bornholms Amt	0	0,0	5,9	2,5	46,5	2,0
Sjælland m.v.						
i alt	26	100,0 (40,6)	240,5	100,0 (40,5)	2298,6	100,0 (44,7)
Fyns Amt	6	33,3	53,4	34,3	458,3	36,4
Sønderjyllands Amt .	4	22,2	32,1	20,6	250,5	19,9
Ribe Amt	4	22,2	29,1	18,7	219,2	17,4
Vejle Amt	4	22,2	40,9	26,3	330,7	26,3
Fyn og Sydjylland						
i alt	18	100,0 (28,1)	155,5	100,0 (26,2)	1258,7	100,0 (24,5)
Ringkøbing Amt	3	15,0	36,6	18,5	267,7	16,9
Århus Amt	8	40,0	70,0	35,8	597,0	37,8
Viborg Amt	3	15,0	30,2	15,3	231,0	14,6
Nordjyllands Amt . . .	6	30,0	60,0	30,4	484,8	30,8
Nordjylland						
i alt	20	100,0 (31,3)	197,4	100,0 (33,3)	1580,5	100,0 (30,8)
Hele landet	64	(100,0)	593,4	(100,0)	5137,8	(100,0)

Tallene i parentes angiver pct. i forhold til HELE LANDET.

Kilde: Danmarks Statistik: Befolkningsprognoser 1988-2015(2025). Uddrag af tabel 5 og tabel 7.

Bilag 9

Lærerseminarierne. FFL 1989. Basisudgifter (uafhængige af antal studerende). Beløb i 1000 kr.

I. Administration og servicefunktioner.

	1.0 årsværk rektor Løn	2.5 årsværk HK arbejde Løn	2.0 årsværk pedalarbejde Løn	0.5 årsværk bibl. arbejde Løn	6.0 årsværk ialt Løn	Rejser, kontorh., materialer, materiel (kt. 7,10, 15, 20)	Statens regns.sys. (kt. 37)	Udgift total
Pr. seminarium	406	442	352	108	1308	100	60	1468

II. Bygninger og bygningsdrift.

	Rengøring (kt. 01, 12)	Energifors. (kt. 21)	Bygnings- vedl. (kt. 22)	Husleje (kt. 25)	Prio.renter (kt. 31)	Ejendoms- skat (kt. 30)	Indtægter. Boliger arealer og prod. ydels. (kt. 41, 43.03)	Bruttoudg.	Nettoudg.
Statsseminarier									
Blaagaard	1406	1122	320	323	507	1041	987	4719	3732
Haderslev	570	533	320	58	0	77	53	1558	1505
Jelling	550	470	320	87	1	213	8	1641	1633
Jonstrup	792	1470	320	0	0	272	1470	2854	1384
Ribe	803	470	320	41	0	161	33	1795	1762
Skårup	399	486	320	29	0	275	0	1509	1509
Tønder	831	595	320	17	0	139	12	1902	1890
Vordingborg	1269	1520	320	5	8	408	241	3530	3289
Private seminarier									
Esbjerg	551	430	320	0	1416	12	39	2729	2690
Frederiksberg	881	365	320	0	110	32	0	1708	1708
Haslev	502	850	320	39	299	60	42	2070	2028
Herning	628	800	320	12	210	36	20	2006	1986
Hjørring	443	320	173	11	60	0	7	1007	1000
Holbæk	872	1160	320	0	288	197	139	2837	2698
Kolding	845	639	320	20	47	44	0	1915	1915
KDAS	1622	1594	320	168	1947	0	0	5651	5651
Marselisborg	1030	375	320	97	65	81	0	1968	1968
Nr. Nissum	874	1700	320	170	415	55	125	3534	3409
Odense	848	460	50	2075	0	0	27	3433	3406
Silkeborg	653	552	320	79	7	157	0	1768	1768
Skive	1082	1019	320	36	874	114	32	3445	3413
N. Zahle	995	350	320	75	153	108	0	2001	2001
Aalborg	750	731	320	66	296	0	34	2163	2129
Århus	523	548	320	145	203	47	38	1786	1748
Total	19719	18559	7263	3553	6906	3529	3307	59529	56222

Bilag 10

Børnehave- og fritidspædagogseminarier. FFL 1989. Basisudgifter (uafhængige af antal studerende). Beløb i 1000 kr.*I. Administration og servicefunktioner.*

	1.0 årsværk rektor Løn	2.5 årsværk HK arbejde Løn	1.5 årsværk pedalarbejde Løn	0.4 årsværk bibl. arbejde Løn	5.4 årsværk ialt Løn	Rejser, kontorh., materialer, materiel (kt. 7,10, 15, 20)	Statens regns.sys. (kt. 37)	Udgift total
Pr. seminarium	325	438	261	80	1104	75	60	1239

II. Bygninger og bygningsdrift.

	Rengøring (kt. 01, 12)	Energifors. (kt. 21)	Bygnings- vedl. (kt. 22)	Husleje (kt. 25)	Prio.renter (kt. 31)	Ejendoms- skat (kt. 30)	Indtægter. Boliger arealer og prod. ydels. (kt. 41, 43.03)	Bruttoudg.	Nettoudg.
Albertslund	436	293	128	860	0	80	20	1797	1777
Ballerup	322	261	70	1270	0	0	0	1923	1923
Frøbel-Højskolen	350	288	185	0	690	107	13	1620	1607
Dansk Fritidshjem	308	215	52	898	0	0	6	1473	1467
Grådyb	434	271	101	1335	0	0	0	2141	2141
Frøbelseminariet	371	343	264	0	37	160	23	1175	1152
Hillerød	435	357	176	0	18	125	30	1111	1081
Hjørring	330	279	134	48	52	0	11	843	832
Holstebro	377	246	35	700	0	0	6	1358	1352
Holte	385	172	92	0	42	110	5	801	796
Ikast	251	101	20	320	0	0	2	692	690
Jydsk Børnehave	260	279	114	0	1100	121	0	1874	1874
Jydsk Fritidspæd.	287	279	114	8	1100	121	0	1909	1909
Kolding	288	241	70	10	6	14	15	629	614
København	330	246	62	485	0	0	0	1123	1123
Montessori	167	138	46	253	0	0	10	604	594
Nykøbing	378	226	57	211	0	0	11	872	861
Odense	820	316	228	55	0	0	50	1419	1369
Sem. f. Fritidsp	440	296	132	0	8	140	40	1016	976
Sem. f. Smbp. Tårnby ...	351	163	44	580	60	0	0	1198	1198
Slagelse	346	252	101	20	680	28	50	1427	1377
Viborg	962	664	167	1860	0	0	30	3653	3623
Aabenraa	485	405	189	0	330	14	18	1423	1405
Ålborg	331	169	73	1307	0	0	0	1880	1880
Århus	342	200	95	2100	0	0	59	2737	2678
Total	9786	6700	2749	12320	4123	1020	399	36698	36299

Bilag 11

Uddrag af Undervisningsministeriets "Skitse til en plan for rationalisering af seminariedriften gennem sammenlægning og flytning af institutioner," dateret 30. august 1988.

Hovedstadsområdet

1. Jonstrup Statsseminarium (3 hold) sammenlægges med Københavns Dag- og Aftenseminarium (2 + 3 hold) i dettes bygninger, således at dagafdelingen får 4 hold. Det overskydende hold fra Jonstrup overføres til N. Zahles Seminarium (3 hold). Jonstrup Statsseminariums bygninger anvendes til etablering af videregående handelsuddannelser, herunder uddannelser i tilknytning til *Danmarks Tekniske Højskole*.
2. *Dansk Fritidshjemsseminarium* (2 hold) sammenlægges med Seminariet for Fritidspædagoger (2 hold) i dettes bygninger.
3. *Montessori-Seminariet* (2 hold) sammenlægges med Københavns Børnehaveseminarium (2 hold) i dettes bygninger.
4. *Holte Børnehaveseminarium* (2 hold) sammenlægges med Hillerød Børnehaveseminarium (2 hold) i dettes bygninger.

Sjælland (Vestsjællands amt, Storstrøms amt)

5. *Haslev Seminarium* (2 hold) sammenlægges med Vordingborg Statsseminarium (2 hold) i dettes bygninger, således at det nye seminarium får 4 hold. Holbæk Seminarium bevarer de nuværende 3 hold. Haslev Seminariums bygninger søges udnyttet til andre uddannelsesformål, først og fremmest ingeniøruddannelser under *Haslev Teknikum*.

Syd- og Sønderjylland (Sønderjyllands Amt, Ribe Amt, Vejle Amt)

6. *Ribe Statsseminarium* (2 hold) sammenlægges med Tønder Statsseminarium (2 hold) i dettes bygninger, således at det nye seminarium får 3 hold. Det overskydende hold fra Ribe tildeles Esbjerg Seminarium (2 hold). Ribe bevarer sit HF-kursus, og der optages forhandling med Ribe Amtskommune om overtagelse af kurset.
7. *Esbjerg Socialpædagogiske Seminarium* (4

hold) flyttes til Ribe Statsseminariums bygninger.

8. *Kolding Seminarium* (2 hold) sammenlægges med Haderslev Statsseminarium (2 hold) i dettes bygninger, således at seminariet får 4 hold. Jelling Statsseminarium bevarer de nuværende 3 hold.

Handelshøjskole Syd flytter ind i Kolding Seminariums bygninger samtidig med, at HTX-uddannelsen (Kolding tekniske skole) forbliver i bygningerne i nuværende omfang.

Midtjylland (Ringkøbing amt, Viborg amt)

9. Lærereuddannelsen ved *Herning Seminarium* (2 hold) afvikles, og holdene fordeles med 1 til Nr. Nissum Seminarium (2 hold) og 1 til Skive Seminarium (2 hold). Herning bevarer sit HF-kursus, og der optages forhandling med Ringkøbing Amtskommune om overtagelse af kurset. Den frigjorte lokalekapacitet ved Herning Seminarium søges udnyttet til andre (uddannelses)formål.
10. Statsstøtten til *Det Nødvendige Seminarium* bortfalder, og seminariets nuværende studiepladser overføres til andre seminarier.

Århus amt

11. Det undersøges nærmere, om der ved samdrift af *Marselisborg Seminarium* og *Århus Seminarium* kan opnås besparelser på administration og bygningsdrift og samtidig et mere varieret uddannelsesstilbud til de studerende.
12. *Århus Børnehaveseminarium* (3 hold) nedlægges, og holdene tildeles Jydsk Børnehaveseminarium (3 hold), Jydsk Fritidspædagogseminarium (3 hold) og Kolding Børnehaveseminarium (3 hold), der således hver får et hold ekstra.

Nordjyllands amt

13. Det undersøges, om *Ålborg Seminariums* lokalekapacitet kan udnyttes optimalt, ved at endnu en uddannelse, f.eks. Jordemøderskolen, flyttes ind på seminariet.

**Udtalelse
fra
»Østregionen«
vedrørende seminarieplanlægning.**

Indledningsvis ønsker udvalget at udtale enstemmigt:

Det er iøjnefaldende, at der på *lærerseminarierne* i Østdanmark er flere indbyggere pr. studieplads end i det øvrige land. Øst for Storebælt er der 3.408 indbyggere pr. studieplads. Vest for Storebælt er der 2.918 indbyggere pr. studieplads. (indb. pr. 1.1.85).

Udvalget er opmærksom på, at spørgsmålet om fordeling af studiepladser mellem regionerne ligger uden for kommissoriet, men finder det nødvendigt at gøre opmærksom herpå, fordi dette udgangspunkt har vanskeliggjort arbejdet specielt med fordelingen af spor mellem hovedstadsområdet og det øvrige Sjælland.

1. Til planen for *pædagogseminarierne* skal udtales, at man generelt kan tilslutte sig de foreslåede sammenlægninger, idet de findes driftsmæssigt og pædagogisk velbegrundede.

Note 1. Københavns Amt ønsker at fastholde et pædagogseminarium på Vestegnen.

Note 2. Storstrøms Amt ønsker, at der fortsat etableres et fritidspædagogspor i Nykøbing F., således at seminariet bliver 3-sporet.

Note 3. Roskilde Amt ønsker, at der fortsat etableres 3 spor på Frøbelhøjskolen.

Note 4. Vestsjællands Amt ønsker, at der fortsat etableres 4 spor på Hindholm Socialpædagogiske Seminarium.

2. Til planen for *lærerseminarierne* skal man udtale, at man generelt har forståelse for ønsket om en mere rationel drift med bedre pædagogiske muligheder.

a) Flertallet kan på de givne præmisser tilslutte sig, at Haslev Seminarium sammenlægges med Vordingborg Statsseminarium i dettes bygninger, og at seminariet bliver 4-sporet.

b) Der er enighed om, at Jonstrup Statsseminarium skal bevares, dels på grund af beliggenheden, dels på grund af bygningernes kvalitet.

Da de krævede besparelser kun kan opnås, hvis et andet seminarium i hovedstadsområdet nedlægges (sammenlægges helt eller delvis med andre), er det nødvendigt at finde en anden løsning.

Ud fra den betragtning, at Frederiksberg Seminarium har de dårligste bygningsmæssige forhold uden at have mulighed for at få dem forbedret og under hensyntagen til den samlede geografiske spredning af de 4 tilbageværende seminarier, kan alle tilslutte sig med forbehold fra Frederiksberg Kommune, at dette seminarium »fordeles« med 2 spor til Københavns Dag- og Aftenseminarium og 1 til henholdsvis N. Zahles Seminarium og Jonstrup Statsseminarium. Herved bliver alle københavnske seminarier 4-sporede.

Det er magtpåliggende for udvalget at pege på, at man ønsker et antal spor flyttet fra Vestdanmark til Østdanmark, idet dette gør det muligt at opretholde Haslev Seminarium.

P.u.v.

TAGE KAMPMANN

**Udtalelse
fra
det regionale udvalg for
seminarieplanlægning i Fyns-,
Sønderjyllands-, Ribe- og Vejle amter.**

Udvalget har afholdt 2 møder den 28. september 1988 og den 7. oktober 1988. I møderne deltog repræsentanter for de fire amter samt repræsentanter for ministeriet. Der henvises til vedlagte liste over de enkelte mødedeltagere.¹⁾

Formanden redegjorde for kommissoriet, hvorefter der fra ministeriets side blev foretaget en nærmere gennemgang af planen.

Udvalget drøftede herefter de regionale muligheder under hensyntagen til de kriterier og forudsætninger, der er nævnt i kommissoriet.

I løbet af drøftelserne udkrystalliserede der sig flere forskellige løsningsmuligheder for *lærerseminarierne*, og der blev taget stilling til følgende 3:

1. *Ministeriets model* som beskrevet i planskit-sen af 30. august 1988.

Denne model fik *tilslutning* fra Sønderjyllands Amt, men blev *afvist* af Fyns Amt, Ribe Amt og Vejle Amt.

2. Alternative modeller.

Alternativ model 2 a.

Jelling 3 spor, Kolding 3 spor, Haderslev 3 spor, Esbjerg 3 spor, Odense 3 spor og Skårup 3 spor. Hvis der er mulighed for et 19. spor, ønskes dette placeret i Odense.

Modellen vil medføre afvikling af læreruddannelsen på Tønder Statsseminarium og Ribe Statsseminarium.

Denne model fik *tilslutning* fra Vejle Amt, men blev *afvist* af Fyns Amt, Ribe Amt og Sønderjyllands Amt.

Alternativ model 2 b.

Jelling 4 spor, Haderslev 4 spor, Ribe Amt 4 spor i enten Esbjerg eller Ribe (efter udtalelse fra Ribe Amtsråd), Odense 3 spor, Skårup 3 spor.

Hvis der er mulighed for et 19. spor, ønskes dette placeret i Odense.

Modellen vil medføre afvikling af læreruddannelsen på Tønder Statsseminarium, Ribe Statsseminarium eller Esbjerg Seminarium, samt Kolding Seminarium.

Denne model fik *tilslutning* fra Fyns Amt, Ribe Amt og Sønderjyllands Amt, men blev *afvist* af Vejle Amt.

Sønderjyllands Amts tilslutning er givet under forudsætning af:

- 1) at ministeriets plan ikke kan gennemføres og
- 2) at 2-3 socialpædagogiske spor flyttes til Tønder, eventuelt fra Haderslev.

Der henvises i øvrigt til medfølgende udtalelser fra Sønderjyllands Amtskommune og fra Vejle Amtskommune.

Konklusion:

Som det fremgår, har det ikke været muligt at nå frem til et fælles forslag. Alternativ model 2 b («4-spor» modellen) er den løsning, der har stærkest tilslutning i regionen.

Der er enighed om, at Fyns Amt bør tildeles et ekstra hold på grund af det meget store ansøgerantal.

Den 14. oktober 1988

HANS HENNINGSEN

/ T. Kornbech Rasmussen

¹⁾ Listen ikke medtaget som underbilag.

Underbilag 1 til bilag 13

SØNDERJYLLANDS AMTSKommUNE

Amtskommunaldirektøren

Undervisningsinspektør
T. Kornbech Rasmussen
Undervisningsministeriet
Direktoratet for folkeskolen og seminarier,
Frederiksholms Kanal 26,
1220 København K.

Aabenraa, den 10. oktober 1988

Kære Kornbech Rasmussen.

I fortsættelse af mødet i Billund i fredags sender jeg efter aftale med amtsborgmester Kresten Philipsen følgende kommentarer, der begrundet amtsborgmesterens indstilling i udvalget:

»Undervisningsministeren har ved iværksættelsen af planlægningen lagt vægt på at opnå besparelser på hele seminarieområdet samtidig med, at der totalt skal skabes et bedre pædagogisk-fagligt miljø på de institutioner som videreføres. Ministeren har imidlertid også lagt vægt på, at mindre tæt befolkede områder med få uddannelses tilbud fortsat skal tilgodeses, og det samlede antal studiepladser skal bevares. Endelig har ministeren lagt vægt på, at balancen mellem regionerne indbyrdes skal oprettholdes.

Amtsborgmester Kresten Philipsen kan fuldt ud tilslutte sig ministerens grundlag for planlægningen og kan derfor ubetinget anbefale undervisningsministerens fremlagte plan. Her-

til kommer det særlige hensyn, der ligger i betjeningen af lærerstuderende fra Sydslesvig.

En plan, der opretholder Kolding seminarium vil alene tilgodes regionens bedst udbyggede del med hensyn til uddannelsespladser og opretholder en ubalance med 3 seminarier (Kolding, Jelling og Haderslev), der hurtigt vil pege mod yderligere omlægninger.

Såfremt det ikke er muligt at gennemføre ministerens plan, må der ud fra et sønderjysk synspunkt peges på en løsning, hvorefter der opretholdes seminarier med 4 spor i Jelling og Haderslev og et 4 sporet seminarium i Ribe amt. Det forudsættes, at der flyttes 2-3 socialpædagogiske spor til Tønder, evt. fra Haderslev.

Den merbesparelse, der vil opstå ved en sådan 4 sporet løsning i forhold til ministerens oplæg bør i så fald reserveres til styrkelse af Handelshøjskole Syds aktiviteter i regionen.«

Med venlig hilsen

FINN HANSEN

Underbilag 2 til bilag 13

Udtalelse fra amtsborgmester Erling Tiedemann, fremsendt med Vejle Amts skrivelse af 14. 10. 1988 til Undervisningsministeriet.

Amtsborgmester Erling Tiedemann har under iagttagelse af undervisningsministeriets besparelseskrav fundet, at det er hensigtsmæssigt dels at tilgodese spredningen af institutionerne så vidt som det er pædagogisk og økonomisk muligt, dels at tage videst mulige hensyn til de lærerstuderendes egen prioritering af studiested.

Det forekommer vanskeligt at se bort fra de studerendes egne valg i en situation, hvor de af ministeriet ønskede besparelser opnås. Det er svært at identificere de uddannelsespolitiske målsætninger, der må ligge bag at fjerne det seminarium i den syd- og sønderjyske region, der har det største ansøgerantal, og som følge deraf det højeste krav til adgangsgivende points, jævnfør opgørelserne fra undervisningsministeriet. Bag et sådant valg ligger jo såvel synspunkter om seminariets attraktivitet som en vurdering af f.eks. de boligmæssige forhold på studiestedet.

Tabel 1. Afvigelse mellem tildelte pladser og de studerendes egne 1.-prioritetsansøgninger ved de forskellige modeller:

	Nuværende status:	UM's oprindelige forslag	Vejles forslag	4-spor
Odense	129	129	129	129
Skårup	23	23	2	2
Haderslev	12	38	13	38
Tønder	9	34	41	41
Esbjerg	17	8	8	33
Ribe	13	37	37	37
Jelling	12	12	12	13
Kolding	31	81	6	81
I alt	246	362	248	374

Begge de øvrige nævnte forslag, nemlig Undervisningsministeriets forslag om nedlæggelse af Ribe og Kolding seminarier og udvalgsformandens forslag om at fordele de 18 spor på et færre antal seminarier med hver 4 spor kan Vejle Amtskommune ikke anbefale, fordi der herved fjernes en institution mere end i ministeriets oprindelige plan, dels fordi den model på samme måde som undervisningsministeriets model giver en forøgelse af afvisningsgraden med 50 pct. i forhold til den nuværende situ-

Det foreslås på den baggrund, at de 18 spor fordeles inden for en struktur med 6 seminarier med hver 3 spor (Odense, Skårup, Jelling, Kolding, Haderslev og Esbjerg).

Herved nedlægges de to seminarier, der i øjeblikket har den mindste søgning. Disse seminarier er placeret i amter, der ikke tidligere har haft seminarienedlæggelser. Ministeriets beregninger viser, at nedlæggelsen af Tønder og Ribe seminarier vil bidrage med de ønskede besparelser.

Der gøres i øvrigt opmærksom på, at denne model i øvrigt udmærker sig ved at tage hensyn til, at Vejle Amtskommune i forvejen har den laveste frekvens af uddannelsespladser i forhold til de øvrige involverede amter på trods af den betydelige erhvervsudvikling, der har været i området.

Af nedenstående tabel ses, hvorledes denne model tilgodeser de studerendes egen prioritering.

ation og i forhold til forslaget fra Vejle Amtskommune.

Det kan i øvrigt konstateres, at der så vidt vides ikke andre steder er taget udgangspunkt i det ønskværdige i en 4-spor-model. Det bemærkes endvidere, at forslaget om 4-spor, der tilsyneladende støttes af Fyns Amtskommune, netop ikke indebærer 4 spor på de fynske seminarier, men kun 4 spor på de seminarier, der paradoksalt nok er placeret i de mere tyndt befolkede områder.

Bilag 14

Udtalelse
fra
Region 3 (Ringkøbing, Viborg, Århus og Nordjyllands amter)
vedrørende seminarieplanlægning.

Udvalget afholdt møde den 26. september og den 17. oktober 1988.

I møderne deltog amtsborgmestrene med deres medarbejdere, idet dog amtsborgmesteren for Nordjyllands Amt var forhindret i at deltage i mødet den 17. oktober 1988. Desuden deltog repræsentanter for undervisningsministeriet samt udvalgsformanden (se vedlagte mødedeltagerliste).¹⁾

Formanden gennemgik ved det første møde undervisningsministerens kommissorium og rationaliseringsplan sammen med ministeriets embedsmænd.

Udvalget drøftede forskellige løsningsmodeller.

Der var i udvalget enighed om, at Nord-, Midt- og Østjylland var blevet særlig hårdt ramt i forbindelse med de foregående års seminariedlæggelser, idet tre seminarier blev nedlagt i dette område i perioden 1983-87, mens kun 2 seminarier blev nedlagt i det øvrige land.

Det drejer sig som bekendt om følgende seminarier:

Ranum Statsseminarium,
 Th. Langs Seminarium, Silkeborg,
 Gedved Statsseminarium.

Der fremkom ingen indvendinger mod, at statsstøtten til Det nødvendige Seminarium bortfalder. Man var enige om, at de herved ledigblevne studiepladser skal bevares i regionen.

Det var i øvrigt ikke muligt at nå til enighed om et fællesforslag, der inden for kommissoriets rammer lever op til den pædagogiske og økonomiske målsætning.

Der blev fremsat følgende løsningsforslag og udtalelser:

a) *Ringkøbing Amtskommunes forslag (se bilag).*

Ud fra børneunderlaget påpeger amtskommunen, at der burde flyttes hold fra Fyn og Sydjylland til Nord-, Midt- og Vestjylland.

Amtskommunen fremhæver yderligere, at Nr. Nissum Seminarium er et idéseminarium og som sådant landsdækkende (se hertil undervisningsministeriets bilag).

Amtskommunen foreslår, at holdene i Region 3 fordeles på følgende måde:

Herning Seminarium	2 spor
Nr. Nissum Seminarium	2 spor
Skive Seminarium	2 spor
Marselisborg Seminarium	4 spor
Silkeborg Seminarium	3 spor
Århus Seminarium	0 (nedlægges)
Aalborg Seminarium	4 spor
Hjørring Seminarium	2 spor

Ringkøbing amtskommune er indforstået med Nordjyllands amtskommunes forslag om fordelingen 3 til Aalborg og 3 til Hjørring.

b) *Viborg Amtskommune* noterer sig med tilfredshed, at Skive Seminarium får 3 spor, og at Viborg-seminariet for børnehave- og fritidspædagoger opretholdes med det antal spor, der er fastsat i ministerens plan.

c) *Århus Amtskommunes forslag (se bilag)*

Amtet foreslår følgende:

Marselisborg Seminarium	3 spor
Århus Seminarium	3 spor
Silkeborg Seminarium	3 spor

Århus Amtskommune ønsker at udvidelsen fra 2 til 3 hold sker ved overførsel af holdet fra Det nødvendige seminarium.

Århus Amtskommune henviser specielt til, at dets seminarier har et særdeles højt ansøgstal.

Århus Seminarium og Marselisborg Seminarium er indstillet på at undersøge mulighederne for samdrift.

Amtskommunen forventer, at HF-undervisningen på Århus Seminarium overføres til amtskommunen i nærmeste fremtid. Herved frigøres en række undervisningslokaler på Århus Seminarium.

Det foreslås, at Århus Børnehaveseminarium flytter ind i Århus Seminariums ledige lokaler. Århus Børnehaveseminarium opretholdes med 3 spor.

Bygnings- og lokalfællesskab mellem Århus Seminarium og Århus Børnehaveseminarium medfører besparelser på ca. 3.300.000 kr.

d) *Nordjyllands Amtskommunes forslag (se bilag)*

Den 17. oktober 1988.

P.u.v.

HERLUF ERIKSEN.

Amtet foreslår følgende:

Aalborg Seminarium	3 spor
Hjørring Seminarium	3 spor

Amtskommunen finder det uhensigtsmæssigt med en udflytning af Jordemoderskolen til Aalborg Seminarium af flere grunde (se bilag).

Amtet kan tilvejebringe det nødvendige antal m² til Jordemoderskolen i den bygning, der i forvejen huser skolen.

Amtskommunen foreslår et udvidet lokalsamarbejde mellem Aalborg Seminarium og Statens Erhvervspædagogiske Læreruddannelse, Nordjysk Udviklingscenter, Danmarks Lærerrhøjskole, samt at Aalborg Seminarium indgår aftaler om lokaleudlejning med andre lignende institutioner.

¹⁾ Listen ikke medtaget som underbilag.

RINGKJØBING AMTSKommUNE
Centralforvaltningen

Underbilag 1 til bilag 14

Biskop Herluf Eriksen,
Bispegården,
Fuglsangs Allé 2,
8210 Århus V.

Den 11. oktober 1988

Det regionale udvalg for seminarieplanlægning.

Til brug for udvalgets drøftelse på mødet den
17. oktober 1988 sendes vedlagt et alternativt

forslag af 10. oktober 1988 udarbejdet af Ring-
kjøbing amtskommune i samarbejde med Her-
ning Seminarium.

Med venlig hilsen

Anton Kristensen

/ Bo Johansen

RINGKJØBING AMTSKOMMUNE – HERNING SEMINARIUM

10. oktober 1988

Skitseforslaget har følgende konsekvens regionerne imellem:

Region	Hold	Børneunderlag	Pr. hold
Sjælland	26 = 41 pct.	239.248 = 40 pct.	9.201
Fyn og Sydjyl.	18 = 29 pct.	154.351 = 26 pct.	8.575
Nord-, Midt-, Vestjylland	19 = 30 pct.	195.865 = 33 pct.	10.308
Hele Landet	63 = 100 pct.	589.464 = 100 pct.	9.356

Specielt inden for regionen Nord-, Midt-, Vestjylland:

Amt	Hold	Børneunderlag	Pr. hold
Nordjylland	5 = 26 pct.	59.668 = 30 pct.	11.933
Århus	8 = 42 pct.	69.845 = 36 pct.	8.730
Viborg og Ringk.	6 = 32 pct.	66.352 = 34 pct.	11.059
	19 = 100 pct.	195.865 = 100 pct.	10.309

For at rette op på den påviste skævhed mellem regionerne burde der egentlig flyttes hold fra Fyn og Syddanmark til Nord-, Midt-, Vestjylland, men i det mindste skal antallet af studier

opladser i Tvind fastholdes i region Nord, Midt og Vest.

For at rette op på skævheden inden for denne region foreslås følgende fordeling:

Amt	Hold	Børneunderlag	Pr. hold
Nordjylland	6 = 30 pct.	59.668 = 30 pct.	9.945
Århus	7 = 35 pct.	69.845 = 36 pct.	9.978
Viborg og Ringkøbing ¹⁾	7 = 35 pct.	66.352 = 34 pct.	9.479
Region Nord, Midt og Vestjylland	20 = 100 pct.	195.865 = 100 pct.	9.793

De 6 hold i Nordjyllands amt kunne fordeles med 4 hold i Aalborg og 2 hold i Hjørring.

De 7 hold i Århus amt kunne fordeles med 4 hold på Marselisborg og 3 hold i Silkeborg.

De 7 hold i Viborg og Ringkøbing amter kunne fordeles med 3 hold i Skive, 2 hold i Nr. Nissum og 2 hold i Herning.

I regionen kan 2- spors seminarierne opfylde kravet om et bredt fagligt pædagogisk miljø, idet Nr. Nissum og Herning har HF-kursus og

Hjørring har børnehaveseminarium. Hertil kommer, at en nedlæggelse af et af disse seminarier ville medføre en urimelig dårlig geografisk dækning af et lokalt uddannelsesbehov.

¹⁾ N.B. Fordelingen er så lige som vel mulig, og den ubetydelige skævhed er retfærdiggjort, når man tager i betragtning, at Nr. Nissum som ideseminarium er landsdækkende, samt at amterne har den udstrækning, som tilfældet er.

Bilag til f. t. l. vedr. seminarier

Underbilag 2 til bilag 14

UNDERVISNINGSMINISTERIET

Direktoratet for Folkeskolen
og Seminarier m.v.

Den 14. oktober 1988

Til det regionale udvalg for seminarieplanlægning i Ringkjøbing, Viborg, Århus og Nordjyllands amter.

På udvalgets første møde rejstes spørgsmålet om det geografiske rekrutteringsgrundlag for Nr. Nissum Seminarium. I fortsættelse heraf kan sekretariatet efter aftale med formanden

oplyse, at de studerende på Nr. Nissums nuværende 4 årgange geografisk er rekrutteret som her angivet:

Ringkjøbing Amt	47 pct.
Viborg Amt	20 pct.
Århus Amt	12 pct.
Resten af landet	21 pct.

T. Kornbech Rasmussen

Underbilag 3 til bilag 14

Ib Frederiksen
Amtsborgmester
Højbjerg, den 17. oktober 1988.

Hr. biskop Herluf Eriksen
Bispegården
Fuglesangs allé 2
8210 Århus V

Det regionale udvalg for seminarieplanlægning.

Som *alternativ* til det forslag til ændringer på børnehave-, fritidspædagog- og lærerseminarier, der er indeholdt i undervisningsministeriets "Skitse til en plan for rationalisering af seminariedriften gennem sammenlægning og flytning af institutioner" af 30. august 1988 skal jeg stille følgende forslag:

Det foreslås, at et seminariehold - som følge af nedlæggelsen af Det Nødvendige Seminarium - placeres på Århus Seminarium. Århus Seminarium vil således få 3 spor og hermed opnå en passende størrelse.

I denne forbindelse tillægges det særlig vægt, at søgningen til såvel Århus Seminarium som Marselisborg Seminarium er meget stor.

Amtskommunen forventer, at HF-undervisningen i løbet af den nærmeste fremtid overføres til amtskommunerne.

Dette vil medføre betydelig ledig lokalekapacitet på Århus Seminarium.

Den uudnyttede lokalekapacitet vil kunne anvendes af Århus Børnehaveseminarium.

Århus Børnehaveseminarium vil således kunne fortsætte med 3 børnehavespor. Det bemærkes i denne forbindelse, at uddannelseskapaciteten i Århus for småbørnspædagoger er meget lav.

Bygnings- og lokalfællesskab mellem Århus Seminarium og Århus Børnehaveseminarium vil umiddelbart kunne medføre besparelser på ca. 3,3 mio.kr.

Det skal bemærkes, at Århus Seminarium og Marselisborg Seminarium er indstillet på at undersøge mulighederne for samdrift. Eventuelle besparelser som følge af samdrift mellem de to seminarier er ikke medregnet i forannævnte beløb.

Med venlig hilsen

Ib Frederiksen

NORDJYLLANDS AMTSKOMMUNE

Amtsborgmesteren

Underbilag 4 til bilag 14

Biskop Herluf Eriksen

Bispegården

Fuglsangs Allé 2

8210 Århus V

Kære Herluf Eriksen.

På sidste møde i det regionale udvalg for seminarieplanlægning besluttede vi, at mødes igen den 17. oktober. Desværre er jeg blevet forhindret i at møde denne dag. Imidlertid vil jeg gerne fremføre en række synspunkter omkring seminarieplanlægningen i Nordjyllands Amt, dels m.h.t. kapaciteten på Hjørring Seminarium, dels m.h.t. spørgsmålet om udflytning af Jordemoderskolen til Aalborg Seminarium.

Det er min opfattelse, og jeg mener der er statistisk belæg herfor, at Nordjylland er forfordelt i forhold til Fyn og Sjælland hvad angår seminarier. Jeg kan derfor tilslutte mig skrivelsen af 20. september 1988 fra Hjørring Seminarium, hvor der foreslås oprettet et tredje spor. Jeg finder, at det vil være en styrkelse for seminarierne og for landsdelen som sådan, hvis det tredje spor oprettes.

Med hensyn til spørgsmålet om udflytning af Jordemoderskolen er vi herfra opmærksom på, at der ved udflytning af skolen til Aalborg Seminarium kan opnåes en vis besparelse på skolens huslejekonto.

Imidlertid finder jeg forslaget uhensigtsmæssigt af flere årsager.

– Det faglige miljø på skolen styrkes ved den fysiske nærhed af Aalborg Sygehus. Der er idag under 100 m mellem fødeafdelingen og Jordemoderskolen. En placering af Jordemoderskolen på Aalborg Seminarium vil give en transporttid på mindst 15 min (længere tid med offentlige transportmidler). I betragtning af det samspil der findes mellem sygehuset og skolen, må en udflytning be-

tragtes som uhensigtsmæssig.

– Rektor for Aalborg Seminarium har med skrivelse af 21. september 1988 påpeget, at Jordemoderskolen næppe kan rummes i fuldt omfang på Seminarierne. En deling af skolens aktiviteter på flere lokaliteter vil næppe findes ønskelig blandt lærere og elever på Jordemoderskolen.

– I tilknytning hertil skal peges på, at lokalerne på seminarierne er dimensioneret til holdstørrelser på 20-28. Jordemoderskolens hold er på maksimalt 15 studerende. En udnyttelse af seminarierne til aktiviteter med større hold end jordemoderskolens, vil derfor give en bedre kapacitetsudnyttelse.

Jeg kan endvidere oplyse, at Nordjyllands Amt kan tilvejebringe det nødvendige antal m² til Jordemoderskolen i den bygning der i forvejen huser skolen.

Da Aalborg Seminarium i forvejen har indgået aftaler med Danmarks Lærerhøjskole og Statens Erhvervspædagogiske Læreruddannelse samt Nordjysk Udviklingscenter om lokale brug, skal vi fra Nordjyllands Amts side foreslå, at seminarierne også i fremtiden satser på at indgå aftaler om lokale brug med disse og/eller lignende institutioner.

Herved undgår man endvidere ombygning af lokalerne på seminarierne således, at lokalerne står intakte i fald der på et tidspunkt bliver behov for, at oprette et nyt spor på seminarierne. En sådan udvikling vil næppe være utænkelig i og med ministeriets intentioner om at samle læreruddannelser på få men større institutioner.

Jeg håber at disse synspunkter vil blive taget i betragtning i det videre arbejde.

Med venlig hilsen

Søren Madsen

amtsborgmester